

Fotboll i Fyrunga

Den 16 maj 1941 – mitt under brinnande krig – bildades Fyrunga IF av Sten Grönqvist, Nils Kullberg, Rolf Sjögren och Anders Svantesson. Klubben deltog i seriespel t o m säsongen 1950/51.

Dock skedde aldrig någon officiell nedläggning och föreningen var antecknad som vilande i Riksidrottsförbundets register en bit in på 1980-talet men i samband med datorisering av registret blev den struken.

Matchdebuten ska ha skett i Longs pokalserie, där laget kom tvåa. Detta torde ha varit en mindre cupturnering på sommaren 1941 för den riktiga seriedebuten ägde rum spelåret 1941/42 i Kvänums reservserie, där laget belade en hedrande femteplats av fem deltagande lag.

De första matcherna spelades på Stommen i Fyrunga, där man bytte om i ladugården. En egen plan fick föreningen först fr o m hösten 1943, sedan medlemmarna med berömvärd flit själva anlagt en plan med måtten 63 x 92 m på Håkan-Larsgården.

Bl a täckdikade spelarna planen själva. Dessförinnan hade många hemmamatcher fått spelas i Edsvära och Jung. Den nyanlagda planen hade inget omklädningsrum utan spelare och domare fick byta om och tvätta sig vid den näraliggande kanalen.

Den meriterade domaren Curt Liedberg har berättat att han dömde sin första match i Fyrunga och då bytte om ”i kanalen”. Men vid en träff som Vara Idrottshistoriska sällskap i somras ordnade med gamla Fyrungalegendarer framkom det, att förhållandena var likartade hos de flesta föreningar vid den tiden.

Den första hemmamatchen på den nya planen mot Håkantorp B den 16 augusti 1943 vann hemmalaget på walk over. Två veckor senare kom dock den första verkliga matchen till stånd och då vann Fyrunga med 3-2 mot Skår B, sedan ”hemmalagets gode center Kullberg” enligt referat i Skaraborgs Läns Tidning i första halvlek gjort tre mål. Det kan här vara läge att understryka vilken god källa för idrottshistorien den tidens pressreferat utgör. Återkommande matchreferat från den lägsta reservserien vore givetvis otänkbart idag.

Den första dräkten var rödvitrandig tröja och blå byxor. Färgen på tröjorna ledde till att spelarna kallades för polkagrisarna. Kanske detta var orsaken till att man, när klubben år 1948 köpte nya dräkter, gick över till röd tröja och svarta byxor.

Var och en tvättade sina egna dräkter. Vid den tidigare nämnda träffen lämnade för övrigt Sten Grönqvist över sin polkagris-tröja till Fyrunga hembygdsförening.

De fyra första säsongerna spelade föreningen i Kvänums reservserie, varefter följde fyra säsonger i Vara norra reservserie. Det-

Fyrungalaget fotograferat 1941 vid Stommen i Fyrunga

Stående fr.v. Gösta Andersson, Nils Kullberg, Rolf Sjögren-Eriksson, Assar Johansson, Sten Grönqvist och Harry Andersson.

Knästående: Bengt Svensson, Lennart Svensson, Anders Svantesson, Erik Bäck och Erik Svantesson.

ta var de lägsta serierna i seriesystemet men de två sista säsongen spelade man i Varaserien sydvästra resp. Varaserien div II, vilket var ett steg upp i hierarkin. Vid ett tillfälle efter ett antal förlustmatcher fälldes en av grundarna – Nils Kullberg – kommentaren: ”Jag ska säga som det är, pojkar. Vi spelar i för hög serie!”

Att få fullt lag under krigstiden med allt vad det innebar av militär- och beredskaps-tjänstgöring var naturligtvis inte lätt.

Fyrunga tvingades av denna anledning att avbryta seriespelet under säsongen 1944/45 och inte heller spelåret 1947/48 kunde fullföljas. Den största förlusten kom mot Håkantorp B i maj 1944. ”Den stora skrällen kom i Håkantorp, där B-laget vann med hela 15-0 över Fyrunga. Det underliga är att Håkantorps B-lag icke ställt upp till spel på ett bra tag förut för att nu åter vakna upp och vinna en brakseger... ”Förklaringen är att kriget var slut!

Den sammanhållande länken och eldsjälens bakom laget var den tidigare nämnde Nils Kullberg. Han var den som såg till att det blev fullt lag till matcherna och var inte främmande för att hämta spelare när det kärvade. Men det var som sagt inte alltid det lyckades att få fram elva man.

Han var också en ledartyp på planen med en hård spelstil. Om det i motståndarlaget fanns en frän och ojust spelare, kunde Kullberg gå fram till honom och fråga: ”Ska jag spela mot Dig, kanske?”. Ett hot så gott som något!

I slutet av 1940-talet lade Jungs IF ner sitt B-lag och en del spelare därifrån förstärkte då Fyrungalaget. En av dessa var Lennart Jonsson, som av Nils Kullberg fick ordern: ”Nu spelar Du center och djävlar om Du inte gör mål!” Av Kullberg fick han också veta lagets taktik. ”Jag sparkar och Du springer.” Vid en match i Larv hade Fyrunga svårt att få fullt lag och hade tagit med sig två ynglingar som inte förstod någonting om fotboll. Dessa två, som fick spela yttrar, sparkade bara till bollen utan tanke på åt vilket håll eller var den hamnade. Efter en stund började hemmapubliken att ropa så fort Fyrungalaget fick bollen: ”Spela på yttrarna!”

En annan gång kom inte domaren vid en hemmamatch och lagen kom överens om att en person från granngården till Fyrunga fotbollsplan skulle döma. Efter en timma kom den ordinarie domaren och han kommenterade omstart. Fyrunga vann båda matcherna!

Idrotten på den här nivån byggde på sammanhållning och idealitet. Under säsongerna tränade man två gånger i veckan och då var det inte någon konditionsträning utan enbart bollspel. Laget ägde två fotbollar, en som med åren blivit oval och en rund. Vid träningar användes den ovala bollen. Både domare och motståndare blev nog lite förbryllade, när de före matchstart kunde få frågan: ”Ska vi ta den runda bollen idag?”

Att driva en idrottsförening kostar pengar. Medlems- och inträdesavgifter gav inga

stora pengar. Den stora intäktskällan var i stället tvådagars sommarfester som ordnades på Skyttetorpet i Tråvad. Nettointäkterna från dessa fester åren 1947 och 1949-1951 var 497 kr, 951 kr, 937 kr och 409 kr. Som synes ganska stora summor men bakom dessa intäktsposter låg mycket ideellt arbete. År 1951 sköttes musiken av Åke Verners Ensemble.

Säsongen 1950/51 kom att bli den sista för Fyrunga IF. Man kom då sju i Varaserien, div II, som bestod av åtta lag. I den sista i

klubbens handlingar bevarade rapporten till Västergötlands idrottsförbund redovisas 10 medlemmar för år 1954.

Ordförande var Nils Kullberg och vice ordförande Anders Svantesson, som år 1941 började som målvakt, efter något år blev centerhalv och senare blev center. Men fotbollsintresset i Fyrunga försvann inte. Under de senaste femtio åren har representationslagen i Tråvad och Jung haft många framstående spelare från Fyrunga.

Vid mitten av 1970-talet och några år fram-

åt gick spelare med Fyrunga som hemort samman till ett lag och spelade en sommar-match mot Edsvära IK:s A-lag. Efter den första matchen kunde man i Skaraborgs Läns Tidning läsa rubriken "Fyrunga obee-grat på 25 år". Det skall avslutningsvis sägas att Fyrunga slutade som segrare alla matcher så länge denna tradition pågick.

Lars Johansson

Från Westgötarnas Idrottshistoria nr 3-2006